

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

KINEZIOLOŠKI FAKULTET

Vanja Blažun

**ODREDNICE POTROŠNJE SUDIONIKA ATP TURNIRA I UČINCI NA TURIZAM GRADA
DOMAĆINA**

DOKTORSKI RAD

Zagreb, 2025.

SAŽETAK

Sportske manifestacije su jedan od značajnijih pokretača razvoja turizma i ekonomije općenito. Organizacija sportske manifestacije je, ovisno o veličini, zahtjevan proces u kojem veliku ulogu imaju mnogobrojni sudionici. Percepcija i mišljenje relevantnih donositelja odluka o razvoju turizma o mogućim pozitivnim i negativnim učincima takvih projekata izuzetno su bitni prilikom kandidiranja i organiziranja određene sportske manifestacije, a i sama uspješnost takvog projekta nerijetko uvelike ovisi o njihovim stavovima. Ipak, moguće ekonomske koristi za domaćina prije svega su determinirane potrošnjom različitih kategorija sudionika (posjetitelja, samih sportaša tj. natjecatelja i pratećeg tima, članova organizacijskog odbora, predstavnika medija, itd.). Primarni cilj ovog istraživanja je istražiti koje su determinante potrošnje različitih kategorija posjetitelja (ovisno o motivaciji za dolazak) teniskih ATP turnirima „Plava Laguna Croatia Open Umag“ i „Generali Kitzbühel Open“, te koji je posljedično mogući utjecaj ovih turnira na ekonomiju i turizam gradova domaćina. Pored navedenog, istražila se važnost pojedinih atributa destinacije te samog turnira u donošenju odluke o dolasku posjetitelja te sudjelovanju na turniru od strane sportaša i njihovog pratećeg tima, budući da navedeni atributi mogu utjecati na ekonomske učinke destinacije u kojoj se održava turnir. U istraživanju su sudjelovali sportaši, organizatori i posjetitelji turnira, a primarni podaci su prikupljeni u vrijeme održavanja teniskih turnira koristeći anketne upitnike prilagođene svakoj kategoriji ispitanika. Testirale su se razlike između determinanti potrošnje na ova dva „jednaka“ turnira koji se održavaju u po karakteristikama drugačijim destinacijama, te utvrdila važnost pojedinih atributa destinacije i turnira u donošenju odluke o odabiru turnira od strane aktivnih sudionika (sportaša).

Rezultati istraživanja su pokazali da postoje statistički značajne razlike u varijablama koje determiniraju potrošnju posjetitelja turnira u Umagu u odnosu na posjetitelje turnira u Kitzbühelu. Regresijska analiza pokazala je da odabrani prediktori pridonose značajno ukupnoj potrošnji posjetitelja iz Umaga, ali ne i posjetitelja iz Kitzbühela. Faktori koji doprinose potrošnji sveukupno objašnjavaju 16% varijance ukupne potrošnje kod posjetitelja iz Kitzbühela, dok kod posjetitelja iz Umaga objašnjavaju čak 25% varijance ukupne potrošnje.

Nadalje, prema rezultatima Hi kvadrat testa, posjetitelji koji su došli isključivo zbog turnira ne razlikuju se statistički značajno u potrošnji od ostalih posjetitelja čime se odbacuje hipoteza da posjetitelji koji u destinaciju dolaze isključivo zbog turnira ostvaruju veću ukupnu potrošnju u odnosu na ostale posjetitelje.

Hipoteza koja glasi da postoje statistički značajne razlike u važnosti pojedinih atributa destinacije i samog turnira u donošenju odluke o odabiru turnira od strane aktivnih sudionika se potvrđuje. Naime, rezultati su pokazali kako su sudionicima u Umagu sve stavke o odluci odlaska na turnir važnije nego sudionicima u Kitzbühelu, te su sudionici turnira u Umagu statistički značajno zadovoljniji karakteristikama turnira u odnosu na sudionike turnira u Kitzbühelu u svim stavkama. Vezano uz karakteristike destinacije, dobiveni rezultati pokazuju kako je aktivnim sudionicima iz Umaga bitnija svaka navedena stavka od aktivnih sudionika u Kitzbühelu te su aktivni sudionici iz Umaga zadovoljniji po svakoj navedenoj stavki od aktivnih sudionika u Kitzbühelu.

Dodatno su se metodom intervjuja ispitali članovi organizacijskog odbora ATP turnira u Umagu, točnije direktor turnira, kao i predsjednik turističke zajednice Grada Umaga, te predsjednik Sportske zajednice grada Umaga, odnosno ravnatelj Ustanove za sport grada Umaga. Na temelju svih odgovora sudionika, zaključuje se kako se prihvaća hipoteza da održavanje ATP turnira u Umagu pozitivno utječe na turizam i ekonomiju grada Umaga.

Ključne riječi: sportske manifestacije, organizacija, ATP, motivacija i potrošnja posjetitelja, ekonomski i turistički utjecaj